

نام دبیر: مسیح گرجی	 دبیرستان غیر دولتی ملت		آموزش و پرورش منطقه ۳ تهران	
			سوالیات آزمون : نوبت اول	
نمره به عدد:	پایه : یازدهم	درس : علوم فنون ادبی ۲		شامل : ۲۲ سوال در ۴ صفحه
	نمره به حروف:	مدت آزمون : ۶۰ دقیقه	تاریخ آزمون : ۱۴۰۳/۱۰/۱۵	
		شماره صندلی:	کلاس: ۲۰۴	نام خانوادگی: نام:

لطفاً پاسخ هر پرسش را در همین برگه با خط خوش و خوانا بنویسید.					
بارم	تاریخ ادبیات (۲نمره)			ردیف	
۱	در جدول زیر، هر یک از موارد گروه (الف) مربوط به کدام یک از شخصیت‌های گروه (ب) است؟ (در ستون ب یک مورد اضافی است.)				۱
		(الف)	(ب)		
		الف) شاعر قرن هشتم که غزل‌های او بر حافظ تأثیر بسیار داشت.	۱ خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی		
		ب) شاعر عصر سربداران	۲ جامی		
		ج) اقدام مهم فرهنگی او تأسیس عمارت ربع رشیدی است.	۳ خواجه کرمانی		
		د) وی مثنوی‌هایی به تقلید از نظامی سرود، که «تحفه‌الاحرار» یکی از آن‌هاست.	۴ ابن یمین		
۰/۵	نخستین و مهم‌ترین اثر در «علم عروض، قافیه و بدیع» چه نام دارد و از کیست؟			۲	
۰/۵	درست یا نادرست بودن هر یک از عبارات‌های زیر را مشخص کنید. الف) محتوای کتاب «لمعات» سیر و سلوک عارفانه و در قالب نظم و نثر است. (درست / نادرست) ب) «فیه ما فیه» مجموعه‌نامه‌های مولانا به قلم خود اوست و سبک نثر او را بهتر نمودار می‌سازد. (درست / نادرست)			۳	
سبک‌شناسی (۲ نمره)					
۰/۵	دلیل رواج یافتن تاریخ‌نویسی در دوره مغول و تیمور چیست؟			۴	
۰/۲۵	کدام مورد از «ویژگی‌های فکری» سبک عراقی نیست؟ الف) باور به قضا و قدر ب) غم‌گرایی ج) ستایش خرد د) آسمانی بودن معشوق			۵	

۰/۷۵	۶	درست یا نادرست بودن هر یک از عبارتهای زیر را مشخص کنید. (الف) مهم‌ترین ویژگی زبانی سبک عراقی، درهم آمیختگی مختصات نو و کهن است. (درست / نادرست) (ب) در شعر عراقی کاربرد قصیده بیشتر شد و جایگاه «تخلص» در انتهای آن تثبیت گردید. (درست / نادرست) (ج) در نثر سبک عراقی، تاریخ‌نویسی به اسلوب ساده رواج یافت. (درست / نادرست)																	
۰/۵	۷	عبارت زیر را با واژه‌های مناسب کامل کنید. « کتاب کليلة و دمنه را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را نامید.»																	
		موسیقی شعر (۶ نمره)																	
1	۸	نام هر یک از موارد زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید و کنار آن بنویسید. (فعلاتن - مفاعیلن - مستفعلن - مفتعلن) (الف) _ U _ _ (ب) _ U U _ (ج) _ _ _ U (د) _ _ UU _																	
	۹	نشانه‌های هجایی هر یک از موارد زیر و وزن‌واژه مناسب را در جدول بنویسید. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td rowspan="3">۱</td> <td>واژه</td> <td>نشانه هجایی</td> <td>وزن‌واژه</td> </tr> <tr> <td>می‌نویشم</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>نمی‌دانم</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	۱	واژه	نشانه هجایی	وزن‌واژه	می‌نویشم			نمی‌دانم									
۱	واژه	نشانه هجایی		وزن‌واژه															
	می‌نویشم																		
	نمی‌دانم																		
۲/۲۵	۱۰	بیت‌های زیر را متناسب با پایه‌های آوایی تفکیک کنید، سپس نشانه‌های آوایی هر یک را در خانه‌ها بنویسید. هر آن دل را که سوزی نیست، دل نیست دل افسرده غیر از آب و گل نیست <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td rowspan="3">۲/۲۵</td> <td>پایه‌های آوایی</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>نشانه‌های هجایی</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	۲/۲۵	پایه‌های آوایی				نشانه‌های هجایی											
۲/۲۵	پایه‌های آوایی																		
	نشانه‌های هجایی																		
۰/۵	۱۱	وزن بیت « به نام خداوند جان و خرد / کزین برتر اندیشه برنگذرد » با کدام بیت یکسان است؟ (الف) اگر هوشمندی به معنی گرای / که معنی بماند ز صورت به جای (ب) بشنو از نی چون حکایت می‌کند / از جدایی‌ها شکایت می‌کند																	
۱/۲۵	۱۲	با خوانش درست بیت، مرز پایه‌های آوایی را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود بنویسید. « ای خوش منادی‌های تو در باغ شادی‌های تو / بر جای نان شادی خورد جانی که شد مهمان تو » <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td rowspan="2">۱/۲۵</td> <td></td> <td>دَر</td> <td>بَا</td> <td>غِ</td> <td>شَا</td> </tr> <tr> <td></td> <td>شَا</td> <td>دِی</td> <td>خُ</td> <td>رَد</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>مِه</td> <td>مَ</td> <td>نِ</td> <td>تُ</td> </tr> </table>	۱/۲۵		دَر	بَا	غِ	شَا		شَا	دِی	خُ	رَد			مِه	مَ	نِ	تُ
۱/۲۵		دَر		بَا	غِ	شَا													
		شَا	دِی	خُ	رَد														
		مِه	مَ	نِ	تُ														
		زیبایی‌شناسی (۶ نمره)																	
۱	۱۳	ارکان تشبیه را در عبارت « دانا چون طبله عطار است، خاموش و هنرنمای » مشخص کنید.																	

	وجه شبه	ادات تشبیه	مشبّه به	مشبّه	
۰/۷۵				با توجّه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: « دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی » الف) در بیت چند «تشبیه» وجود دارد؟ ب) در مصراع دوم یک « تشبیه فشردهٔ اضافی » بیابید و بنویسید. ج) تشبیه «فشردهٔ اضافی» مصراع اول را به تشبیه «فشردهٔ غیر اضافی» تبدیل کنید.	۱۴
۰/۷۵				در هر یک از موارد زیر، قسمت مشخص شده کدام رکن تشبیه است؟ الف) بلم آرام چون قویی سبکبار / به نرمی بر سر کارون همی رفت: ب) مرا در دل درخت مهربانی / به چه ماند؟ به سرو بوستانی: ج) و او به شیوهٔ باران پر از طراوت تکرار بود:	۱۵
۰/۵				واژهٔ مشخص شده در کدام مورد « اادات تشبیه » نیست؟ معنی آن را بنویسید. الف) صدا چون بوی گل در جنبش آب / به آرامی به هر سو پخش می‌گشت ب) در خزان از عندلیبان (= بلبلان) بانگ افسوسه نخاست / چون ورق برگشت چشم یاری از یاران مدار	۱۶
۱/۵				با توجّه ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: الف) از من غمزده دل می‌طلبد غمزّه دوست / دوستان دلبر ما نرگس گویا دارد ب) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی ۱ - در هر بیت یک آرایهٔ مجاز بیابید و معنی مجازی آن را بنویسید. ۲ - در کدام بیت مهم‌ترین نوع مجاز دیده می‌شود؟	۱۷
۰/۷۵				در بیت « خروشی برآمد ز دشت و ز شهر / غم آمد جهان را از آن کار بهر »، چند واژه در معنای غیرحقیقی یا مجازی به کار رفته است؟ آن‌ها را بنویسید.	۱۸
۰/۷۵				با توجّه به بیت « چو آشامیدم آن پیمان را پاک / در افتادم ز مستی بر سر خاک » موارد خواسته شده را کامل کنید. (واژه: / معنی مجازی: / قرینه:) (.....)	۱۹
				نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۰/۷۵				در بیت زیر، یک مورد ویژگی فکری و دو مورد ویژگی ادبی بنویسید: « سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم / وز این درخت همین میوهٔ غم است برم »	۲۰

۱/۲۵	<p>با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>« فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات، در مهد زمین بپرورد. درختان را به خلعت نوروژی، قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع، کلاه شکوفه بر سر نهاده.»</p> <p>الف) دو مورد «اضافه تشبیهی» در عبارت بیابید و بنویسید.</p> <p>ب) در عبارت اول واژه‌های « سجع » کدام است؟</p> <p>ج) کدام واژگان آرایه مراعات نظیر (تناسب) دارند؟</p>	۲۱
۲	<p>با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>« من ندانستم از اول که تو بی مهر و وفایی / عهد نابستن از آن به که ببندی و نیایی دوستان عیب کنندم که چرا دل به تو دادم / باید اول به تو گفتن که چنین خوب چرایی؟ آن نه خال است و زنخدان و سر زلف پریشان / که دل اهل نظر برد که سر بست خدایی عشق و درویشی و انگشت‌نمایی و ملامت / همه سهل است تحمل نکنم بار جدایی »</p> <p>الف) این شعر در چه قالب سروده شده است؟</p> <p>ب) دو آرایه ادبی در این ابیات پیدا کنید.</p> <p>ج) یک ویژگی زبانی در این شعر بیابید.</p> <p>د) یک ویژگی فکری سبک عراقی را در این شعر بیابید.</p>	۲۲
۲۰	پیروز و سربلند باشید	